

Zatwierdzam

Mariusz Cichomski
Dyrektor Departamentu Porządku
Publicznego MSWiA
/podpisano cyfrowo/

.....
*Przewodniczący Międzyresortowego
Zespołu do spraw „Programu ograniczania
przestępczości i społecznych zachowań
Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka
na lata 2018–2020”*

R A P O R T
postępu realizacji w 2020 roku
***„Programu ograniczania przestępczości
i społecznych zachowań***
Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka
na lata 2018 - 2020” oraz z realizacji zadań
Międzyresortowego Zespołu do spraw Programu

Warszawa, 2021 rok

Spis treści

Rozdział	Nazwa rozdziału	Strona
I.	Opis Programu	3
II.	Koordinacja Programu. Realizacja zadań Międzyresortowego Zespołu do spraw Programu	6
III.	Finansowanie Programu	7
IV.	Działania o charakterze centralnym realizowane w ramach Programu w 2019 r. • „Czad i Ogień. Obudź czujność” • Akcja „Kręci mnie bezpieczeństwo na stoku” w ramach kampanii „Bezpieczne ferie” • Akcja informacyjno-edukacyjna „Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą” w ramach kampanii „Bezpieczne wakacje” • Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa • Mistrzostwa Polski Dzieci z Domów Dziecka w Piłce Nożnej • Kampania „Narkotyki i dopalacze zabijają”	10
V.	Promocja projektów profilaktycznych na forum międzynarodowym EUCPN (<i>Europejska Sieć Zapobiegania Przestępczości</i>)	15

Załącznik: Projekty dofinansowane i zrealizowane w 2020 roku w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020”

I. Opis Programu

Przyjęty Uchwałą nr 6 Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2018 r. (M.P. z 2018 r., poz. 167) **Program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniejsze im. Władysława Stasiaka na lata 2018–2020** (III edycja), zwany dalej „Programem”, był kontynuacją Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniejsze im. Władysława Stasiaka na lata 2016 i 2017 (II edycja) oraz Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniejsze na lata 2007–2015” (I edycja).

Program wpisywał się w Strategię Sprawne Państwo 2020 przyjętą uchwałą nr 17 Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2013 r. (M.P. poz. 136), kierunek interwencji 7.2. „Przeciwdziałanie i zwalczanie przestępstw oraz zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego”, cel 7. „Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa porządku publicznego”. W Strategii przyjęto, że dla społeczeństwa ważne jest zwalczanie i przeciwdziałanie przestępczości pospolitej, jako najbardziej zauważalnej i dokuczliwej dla Polaków. Dlatego uznano za konieczne dążenie do tworzenia efektywnych lokalnych systemów bezpieczeństwa oraz wspieranie działań na rzecz bezpieczeństwa lokalnego. Realizacji tego celu służyć miała kontynuacja Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniejsze”.

Program wpisywał się również w Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, przyjętą w drodze uchwały przez Radę Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. (M.P. poz. 260). Dodatkowo mając na uwadze potrzebę realizacji działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania narkomanii, a także problemów wynikających ze spożywania napojów alkoholowych i patologii społecznych (zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852) oraz przepisów niektórych innych ustaw, tj.: ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2019 r., poz. 2365 - tj.), ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 685 – tj.), ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 - tj.), Program wpisywał się w zadania ministra właściwego do spraw wewnętrznych, który obowiązany jest „rozwijać i popierać działalność edukacyjną oraz profilaktyczną, podejmowaną w celu informowania społeczeństwa o szkodliwości narkomanii [...], a także „[...] prowadzić działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną polegającą na:

- 1) promocji zdrowego stylu życia,
- 2) wspieraniu działań ogólnokrajowych i lokalnych organizacji [...]” (ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).

Problematyka z tego zakresu ujęta była także w „Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającemu włączeniu społecznemu Europa 2020” i wpisywała się w priorytet „Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną”.

„Program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniejsze im. Władysława Stasiaka na lata 2018 - 2020” był komplementarny z następującymi programami krajowymi:

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020,

- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014–2020,
- Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023,
- Narodowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego 2013–2020.

Koordynatorem działań realizowanych w ramach Programu był Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji. Koordynacja Programu w 2020 r. odbywała się przy pomocy Międzyresortowego Zespołu ds. „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018 - 2020”, powołanego Zarządzeniem nr 32 Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 marca 2018 r. (M.P. z 2018 r., poz. 282).

Program miał charakter interdyscyplinarny i opierał się na współpracy z organami administracji rządowej, samorządowej i z organizacjami pozarządowymi, w zakresie głównego celu, tj. **wspieranie działań na rzecz bezpieczeństwa społeczności lokalnych**, który realizowany był przez cztery cele szczegółowe:

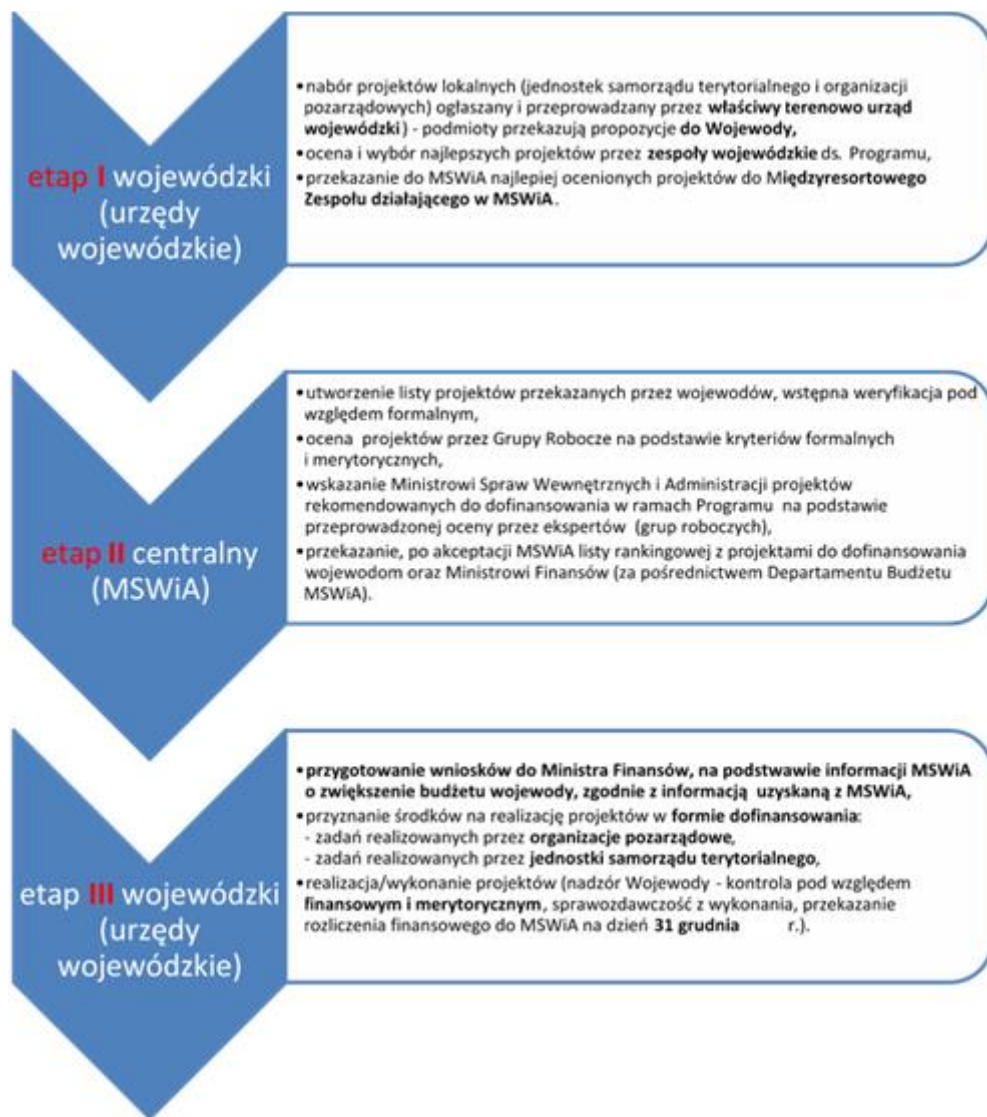
- *Bezpieczeństwo w miejscach publicznych ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia lokalnych systemów bezpieczeństwa,*
- *Bezpieczne przejścia dla pieszych,*
- *Przeciwdziałanie zjawiskom patologii oraz ochrona dzieci i młodzieży,*
- *Edukacja dla bezpieczeństwa.*

Z uwagi na założenia przyjęte w exposé Prezesa Rady Ministrów Pana Mateusza Morawieckiego dotyczące podniesienia bezpieczeństwa ruchu drogowego, w 2020 r. działania w ramach Programu zostały zorientowane na realizację celu nr 2 Programu, tj. *Bezpieczne przejścia dla pieszych*.

Działania z tego zakresu prowadzone były w gminach i powiatach na terenie całego kraju (zgodnie z założeniami udział jednostek samorządu terytorialnego odbywał się na zasadzie dobrowolności). Realizacja projektów poprzedzana była diagnozą i oceną możliwości ich wdrożenia przez wnioskodawców. Projekty złożone przez wnioskodawców w ramach naboru wniosków, były weryfikowane przez właściwe instytucje odpowiedzialne za ocenę i wybór projektów do dofinansowania. Wybierane były projekty, które spełniały kryteria określone na kolejnych etapach oceny i w sposób najbardziej efektywny pozwoliły na osiągnięcie celów założonych w Programie. Cele szczegółowe Programu finansowane były w ramach dotacji i realizowane przez:

- 1) jednostki samorządu terytorialnego, które zawierały z wojewodą porozumienia administracyjne,
- 2) organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*, nieprowadzące działalności gospodarczej, które zawierały z wojewodą umowy cywilnoprawne.

Etapy wyboru projektów do dofinansowania:

Nakłady na realizację Programu z budżetu państwa w okresie jego realizacji, tj. w latach 2018–2020, wyniosły ogółem ok. **19 050 000 zł** (w tym środki w wysokości 350 000 zł rocznie w budżecie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na działania o charakterze centralnym), a w podziale na poszczególne lata realizacji Programu przedstawiały się następująco:

- 2018 r. – 6 350 000 zł,
- 2019 r. – 6 350 000 zł,
- 2020 r. – 6 350 000 zł.

II. Koordynacja Programu. Realizacja zadań Międzyresortowego Zespołu do spraw Programu.

W celu zapewnienia koordynacji realizacji Programu, powołano Międzyresortowy Zespół do spraw „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018–2020”. Zespół był organem pomocniczym Rady Ministrów. W skład Zespołu wchodził przedstawiciele ministrów właściwych do spraw: *oświaty i wychowania, transportu, rodziny, zabezpieczenia społecznego, zdrowia, kultury fizycznej, Ministra Sprawiedliwości oraz Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej i Komendanta Głównego Straży Granicznej.*

Zadaniem Międzyresortowego Zespołu ds. Programu było koordynowanie i monitorowanie wdrażania Programu, w tym w szczególności przyjęcie harmonogramu jego realizacji na dany rok, a także akceptacja listy projektów rekomendowanych do realizacji, m.in. określenie na dany rok:

- 1) liczby projektów składanych przez wojewodów do dofinansowania,
- 2) zasad dofinansowania z Programu dla jednego projektu,
- 3) kryteriów formalnych oceny projektów,

oraz rekomendowanie ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych projektów do dofinansowania z rezerwy celowej.

Na poziomie województwa zadania wynikające z Programu koordynowali wojewodowie przy pomocy **zespołów wojewódzkich**.

Posiedzenia Międzyresortowego Zespołu ds. Programu w 2020 r. odbyły się dwukrotnie, tj. 15 czerwca i 18 grudnia 2020 roku.

Pierwsze z ww. posiedzeń poświęcono omówieniu zagadnień dotyczących oceny wniosków o charakterze inwestycyjnym, składanych przez jednostki samorządu terytorialnego w celu szczegółowym nr 2 – *Bezpieczne przejścia dla pieszych*.

W trybie obiegowym uzgodnione zostały:

- zaakceptowany protokół z prac grup roboczych oceniających projekty do dofinansowania w ramach Programu,
- zestawienia dofinansowanych projektów (listy rankingowe),
- projekt uchwały nr 1/2020,

celem przedstawienia rekomendacji dla Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji dotyczącej podziału rezerwy celowej w kwocie 6.000.000 zł zabezpieczonej w budżecie państwa w 2020 r. na realizację Programu. 18 czerwca 2020 r. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji zaakceptował propozycję podziału rezerwy celowej (w ramach naboru) zabezpieczonej na realizację Programu.

W 2020 roku z urzędów wojewódzkich wpłynęło do MSWiA 314 projektów rekomendowanych do dofinansowania. Międzyresortowy Zespół ds. Programu zarekomendował MSWiA przyznanie dotacji dla 68 projektów na łączną kwotę 6.000.000 zł w ramach celu szczegółowego nr 2. *Bezpieczne przejścia dla pieszych*.

Przyjęto, że maksymalne dofinansowanie dla projektów wynosić będzie 100.000 zł.

Opisy dofinansowanych i zrealizowanych projektów przedstawiono w Załączniku do Raportu.

Głównym tematem drugiego posiedzenia Międzyresortowego Zespołu było podsumowanie kończącej się III edycji Programu. Przedstawiony został podział rezerwy celowej budżetu państwa zabezpieczonej na realizację Programu w latach 2018-2020. Odniesiono się do harmonogramu działań (kalendarza imprez) w ramach Programu, w którym w 2020 r., z uwagi na stan epidemii w kraju, zostały odwołane niektóre zaplanowane w tym czasie działania. Te bezpośrednie, aktywne działania profilaktyczne podejmowane były wyłącznie w pierwszym kwartale 2020 r. W późniejszym czasie, zgodnie z panującymi obostrzeniami, działania profilaktyczne w poszczególnych obszarach zagadnieniowych realizowane były w ograniczonym zakresie, w dużej części w formie online, przy wykorzystaniu m.in. platform edukacyjnych. Ponadto wskazano również na działania, które pomimo sytuacji epidemicznej w kraju udało się zrealizować.

III. Finansowanie Programu

Podział rezerwy celowej budżetu państwa – cz. 83

W budżecie państwa na rok 2020, zgodnie z ustawą budżetową, zabezpieczono 6.000.000 zł na aktywizację społeczności lokalnych. Środki z rezerwy zostały przekazane do budżetów wojewodów na zadania realizowane przez organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego.

Do MSWiA z urzędów wojewódzkich w ramach I etapu naboru wpłynęło 314 projektów mających na celu poprawę infrastruktury służącej zapewnieniu bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Wszystkie projekty oceniane były m.in. zgodnie z następującymi kryteriami:

- przeprowadzenie analizy zagrożeń bezpieczeństwa i realnych potrzeb społeczności lokalnych,
- zastosowanie właściwych rozwiązań w celu poprawy bezpieczeństwa pieszych,
- lokalizacja przejścia dla pieszych w pobliżu miejsc użyteczności publicznej skupiających dużą liczbę osób,
- liczba adresatów bezpośrednich i pośrednich, która jest adekwatna do celów projektu,
- współpraca z podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo.

Międzyresortowy Zespół ds. Programu rekomendował przyznanie dotacji dla 68 projektów na kwotę 6 000 000 zł co obrazuje poniższe zestawienie.

lp.	województwo	kwota dofinansowania (zł)	liczba projektów
1.	dolnośląskie	266 528	3
2.	kujawsko-pomorskie	425 000	5
3.	lubelskie	444 187	6
4.	lubuskie	179 700	2
5.	łódzkie	300 000	3
6.	małopolskie	377 431	4
7.	mazowieckie	799 880	8
8.	opolskie	308 916	4

Raport postępu realizacji w 2020 roku „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018 - 2020” oraz z realizacji zadań Międzyresortowego Zespołu do spraw Programu

9.	podkarpackie	629 910	7
10.	podlaskie	-	-
11.	pomorskie	371 774	4
12.	śląskie	100 000	1
13.	świętokrzyskie	283 303	4
14.	warmińsko-mazurskie	659 824	8
15.	wielkopolskie	553 577	6
16.	zachodniopomorskie	299 970	3
		suma: 6 000 000 zł	razem: 68

Wojewodowie po przeprowadzeniu konkursów dla organizacji pozarządowych oraz po podpisaniu porozumień administracyjnych z jednostkami samorządu terytorialnego, sukcesywnie występowali do Ministra Finansów z wnioskami o zwiększenie budżetów województw ze środków rezerwy celowej, zabezpieczonej w 2020 roku na realizację Programu.

W tym miejscu należy wskazać, że **finalnie zrealizowanych zostało 67 projektów**. Niezrealizowany bowiem został projekt pn. *Budowa bezpiecznego i innowacyjnego na terenie gminy przejścia dla pieszych przy Technikum im. Gen. Józefa Hallera w miejscowości Owidz, gmina Starogard Gdański, powiat starogardzki* z uwagi na brak zgody Wojewody Pomorskiego na wnioskowaną przez Gminę Starogard Gdański zmianę miejsca lokalizacji planowanego do dofinansowania zadania.

Liczbę zrealizowanych projektów oraz ostatecznie wydatkowane kwoty przedstawia tabela poniżej.

lp.	województwo	kwota wydatkowana (zł)	liczba projektów
17.	dolnośląskie	221.019,23	3
18.	kujawsko-pomorskie	415.651,00	5
19.	lubelskie	425.124,10	6
20.	lubuskie	179 700,00	2
21.	łódzkie	300 000,00	3
22.	małopolskie	374 970,00	4
23.	mazowieckie	733.750,11	8
24.	opolskie	303.070,37	4
25.	podkarpackie	584.866,99	7
26.	podlaskie	-	-
27.	pomorskie	271.189,70	3
28.	śląskie	97.763,89	1
29.	świętokrzyskie	283.060,00	4
30.	warmińsko-mazurskie	659 824,00	8
31.	wielkopolskie	436.088,39	6
32.	zachodniopomorskie	281.652,55	3
		suma: 5.567.730,33 zł	razem: 67

W przypadku, gdy rzeczywisty koszt realizacji zadania uległ zmniejszeniu w stosunku do kosztów planowanych, wysokość dotacji uległa proporcjonalnemu zmniejszeniu. Tym samym niewykorzystane kwoty przekazane z rezerwy celowej zostały odpowiednio zwrócone do budżetu państwa. Ww. przypadki dotyczyły głównie ograniczenia działań profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych z uwagi na panujący w Polsce stan epidemii wywołany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Należy wskazać, że w związku z koniecznością monitorowania realizacji Programu określono miernik pn. *Liczba dofinansowanych projektów na rzecz poprawy bezpieczeństwa publicznego w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniejsze im. Władysława Stasiaka na lata 2018 i 2020” (szt.)*, który w odniesieniu do wszystkich celów szczegółowych wynosił 85 projektów, co stanowi 100%. Zważywszy, że w 2020 r. dofinansowano 67 projektów, miernik ten zrealizowany byłby na poziomie 78,8%. Jednak biorąc pod uwagę, że powyższa liczba 67 projektów odnosi się jedynie do celu nr 2 *Bezpieczne przejścia dla pieszych*, dla którego wartość miernika na rok 2020 została określona w Programie na 40, przedmiotowy miernik w odniesieniu do tego celu został zrealizowany na poziomie 167,5%.

Miernik w planie budżetu zadaniowego na 2020 rok dotyczył działania *Ograniczanie przestępczości i aspołecznych zachowań* (kod klasyfikacji budżetowej 2.1.5.3).

Podział środków zabezpieczonych w budżecie MSWiA – cz. 42

W planie wydatków na 2020 r. – w części 42 (sprawy wewnętrzne) zaplanowano środki w wysokości **350.000 zł**. Na koniec roku wydatkowano kwotę **96 014,12 zł**.

Wykorzystanie środków przeznaczonych na realizację działań o charakterze centralnym w 2020 r.

Lp.	ZREALIZOWANE DZIAŁANIA	WYDATKOWANA KWOTA /zł/
1.	Zakup pucharu dla drużyny piłkarskiej Fair Play w ramach Ogólnopolskich Mistrzostw w Piłce Nożnej Dzieci z Domów Dziecka organizowanych przez Stowarzyszenie „Nadzieja na Mundial”	210,00
2.	Zakup czujek tlenku węgla i dymu na potrzeby akcji „Czad i ogień. Obudź czujność”	54 973,62
3.	Zakup artykułów odblaskowych poprawiających widoczność na drodze	24 840,50
4.	Przygotowanie rocznego raportu z ekspertyzy ewaluacyjnej - Badania ewaluacyjnego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniejsze im. Władysława Stasiaka za rok 2019 ”	15 990,00
	RAZEM:	96 014,12

Z uwagi na ograniczony limit środków przyznanych MSWiA na 2020 rok oraz obowiązujący w Polsce stan epidemii zrezygnowano z części zaplanowanych działań. Po dokonaniu szczegółowej analizy, zaplanowana na 2020 r. kwota 350 000 zł została obniżona o 217 000 zł.

Pozostałą kwotę 133 000 zł planowano przeznaczyć na¹:

- zakup czujek tlenku węgla i czadu na potrzeby kampanii społecznej pt. *Czad i Ogień. Obudź czujność* – 55 tys. zł,
- zakup kasków narciarskich i rowerowych – 28 tys. zł,
- zakup artykułów odblaskowych (smycze, opaski, worki, kamizelki, czapki, rękaw na rower) z logo Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – 30 tys. zł.
- przygotowanie rocznego raportu z ekspertyzy ewaluacyjnej - Badania ewaluacyjnego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka za rok 2019 – 20 tys. zł.

IV. Działania o charakterze centralnym realizowane w ramach Programu w 2020 roku

- **„Czad i Ogień. Obudź czujność”**

„Czad i Ogień. Obudź Czujność” – to kampania społeczna, której celem jest wzmocnienie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków powstawania pożarów oraz zatruc tlenkiem węgla. W ramach kolejnej już edycji kampanii nawiązano współpracę z Polskim Radiem S.A., na antenie którego byli zapraszani do studia eksperci z zakresu pożarnictwa, którzy informowali o zagrożeniach i sposobach zapobiegania pożarom oraz zatruciom tlenkiem węgla, w tym m.in. o zaletach instalacji czujników czadu i dymu, alarmujących z wyprzedzeniem o niebezpieczeństwie. Współpraca z rozgłośnią radiową pozwoliła dotrzeć do dużej liczby osób nieświadomych zagrożenia.

Elementem kampanii był konkurs dla słuchaczy, dotyczący bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania w odniesieniu do pożarów oraz zatruc tlenkiem węgla. Jako nagrody wykorzystane były czujki dualne czadu i dymu zakupione i przekazane przez MSWiA. W poprzedniej edycji konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem słuchaczy i został pozytywnie oceniony przez Polskie Radio S.A. Na potrzeby edycji '2020 kampanii „Czad i Ogień. Obudź Czujność”, ze środków „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018 - 2020” zakupiono łącznie 573 czujki dualne czadu i dymu. Rola resortu spraw wewnętrznych i administracji w kampanii polegała ponadto na zapewnieniu udziału w audycjach ekspertów z zakresu pożarnictwa – funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej oraz umożliwieniu emisji spotu przygotowanego na zlecenie MSWiA

¹ Niewydatkowanie powyższych środków z Programu było wynikiem wyboru wykonawców, którzy zaproponowali niższe ceny, niż były wstępnie oszacowane przy dokonywanych zakupach. Oszczędności wynikały również z rezygnacji zakupu kasków rowerowych i narciarskich bowiem z uwagi na sytuację epidemiczną w kraju. Tym samym kwota 28 tys. zł została zwrócona do budżetu państwa.

i wykorzystanego w poprzednich edycjach kampanii. MSWiA nawiązało współpracę z Polskim Radiem S.A., w oparciu o umowę partnerską, w celu realizacji kampanii oraz przekazania ww. czujek do rozpowszechnienia wśród osób biorących udział w konkursach na antenie radia.

- **Akcja „Kręci mnie bezpieczeństwo na stoku” w ramach kampanii „Bezpieczne ferie”**

Celem akcji „Kręci mnie bezpieczeństwo na stoku” było promowanie odpowiedzialnych postaw narciarzy i snowboardzistów, poszerzanie wiedzy na temat odpowiedzialności prawnej związanej z naruszaniem przepisów obowiązujących na stokach oraz upowszechnienie Dekalogu Międzynarodowej Federacji Narciarskiej (FIS).

Partnerami akcji byli: Polski Związek Narciarski, Stowarzyszenie Instruktorów i Trenerów Narciarstwa Polskiego Związku Narciarskiego, Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Stołeczna Grupa Wojewódzka IPA, MSWiA, Fundacja PGE oraz Fundacja PZU.

W ramach tego przedsięwzięcia do uczestników aktywnego wypoczynku na stokach narciarskich trafiło 200 000 sztuk informatorów oraz 140 000 sztuk ulotek adresowanych do dzieci i młodzieży, a także do dorosłych, w których znalazły się m.in. Dekalog Międzynarodowej Federacji Narciarskiej, numery telefonów alarmowych oraz stopnie zagrożenia lawinowego. Ponadto przygotowano 20 000 sztuk plakatów informujących o ogólnopolskim konkursie plastyczno-fotograficznym dla dzieci i młodzieży. W ramach akcji na terenie wszystkich jednostek organizacyjnych Policji realizowane były spotkania z dziećmi oraz z osobami dorosłymi (przedszkola, szkoły, ośrodki wypoczynkowe, domy kultury, świetlice obozy, kolonie, zimowiska), jak również konkursy i zabawy z atrakcyjnymi nagrodami, mające na celu promowanie bezpiecznych zachowań podczas ferii zimowych. Założeniem projektu było dotarcie do możliwie najszerszego grona odbiorców oraz zaangażowanie jak największej liczby instytucji, organizacji i osób na rzecz współpracy w zakresie bezpiecznego wypoczynku zimowego. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji przekazało na potrzeby wspomnianego przedsięwzięcia ponad 400 sztuk kasków narciarskich, które zostały rozdyskrebowane przez policjantów podczas organizowanych konkursów i spotkań profilaktycznych na terenie całego kraju, w szczególności na terenach, gdzie znajdują się stoki narciarskie. Akcja informacyjno-edukacyjna pn. „Kręci mnie bezpieczeństwo na stoku” oraz działania ją poprzedzające były realizowane na terenie całego kraju od drugiej połowy grudnia 2019 r. do marca 2020 r., ze szczególnym nasileniem w rejonach zorganizowanych terenów narciarskich, na których policjanci pełnią służbę.

Elementem opisanej akcji był także ogólnopolski konkurs plastyczno-filmowy pn. „Stok nie jest dla bałwanów”, którego organizatorem była Komenda Główna Policji wraz z Polskim Związkiem Narciarskim, Stowarzyszeniem Instruktorów i Trenerów Narciarstwa Polskiego Związku Narciarskiego oraz Fundacją PZU. Konkurs trwał od 11 stycznia do 3 marca 2020 r. Zadaniem uczestników konkursu było zilustrowanie Dekalogu Międzynarodowej Federacji Narciarskiej dowolną techniką - rysunkową, malarską, przy użyciu programów komputerowych, multimedialną lub cyfrową.

Na potrzeby opisanej akcji została uruchomiona specjalna strona internetowa www.policja.pl/bezpieczenstwo-na-stoku, na której dostępny był m.in. regulamin konkursu, karta zgłoszeniowa, harmonogram działań realizowanych w ramach akcji, relacje z przebiegu projektu oraz inne ważne informacje, które mogły być przydatne do bezpiecznego spędzenia wolnego czasu w górach

i na stokach narciarskich. Powyższa akcja cieszyła się sporą uwagą medialną w środkach masowego przekazu i mediach społecznościowych.

Z uwagi na ogłoszony na terenie Polski stan epidemii, rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło w dniu 17 czerwca 2020 r. W konkursie „Stok nie jest dla bałwanów” spośród blisko 1 000 nadesłanych prac konkursowych jury wyłoniło 10. finalistów, biorąc pod uwagę wartość artystyczną, wiek autorów oraz spójność przekazu wyrażanego pracą z tematem konkursu. Przyznano 2 pierwsze miejsca, 2 drugie miejsca i 2 wyróżnienia specjalne w 2. kategoriach wiekowych. Wszyscy laureaci otrzymali nagrody rzeczowe ufundowane przez Komendanta Głównego Policji, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Stowarzyszenie Instruktorów i Trenerów Narciarstwa PZN oraz Fundację PZU.

W związku z sytuacją epidemiczną, zapadła decyzja o nieorganizowaniu uroczystej gali finałowej podsumowującej wspomnianą akcję, do udziału w której zwyczajowo zapraszani byli laureaci konkursów wraz z opiekunami, kierownictwo Policji oraz przedstawiciele Partnerów. Przekazanie nagród oraz upominków wraz z dyplomem okolicznościowym laureatom, w imieniu kierownictwa Policji oraz Partnerów akcji, odbyło się przy bezwzględnym zachowaniu reżimu sanitarnego, w miejscu i czasie uzgodnionym z opiekunami wyróżnionych osób na terenie właściwych terytorialnie jednostek organizacyjnych Policji. Relacje z przebiegu ich wręczenia publikowane były na stronie akcji oraz portalu policja.pl.

- **Akcja informacyjno-edukacyjna „Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą” w ramach kampanii „Bezpieczne wakacje”**

Celem przedmiotowej akcji była poprawa bezpieczeństwa osób przebywających w wodzie lub nad wodą, a w szczególności ograniczenie wypadków tonięć i utonięć osób.

Ze względu na wystąpienie pandemii koronawirusa oraz wdrożonymi obostrzeniami sanitarnymi należało założyć, że większa część społeczeństwa zdecyduje się na spędzenie wypoczynku letniego na terenie naszego kraju, zarówno w górach, jak i nad wodą. Zaplanowano więc poszerzenie zakresu zadań profilaktycznych również o kwestie bezpieczeństwa w górach. Pomimo epidemii koronawirusa, która długofalowo wpłynęła na wiele aspektów podejmowanych dotychczas działań prewencyjnych w obszarze bezpieczeństwa, zaplanowane zadania były każdorazowo dostosowywane do istniejącej sytuacji epidemicznej w danym okresie.

Jednostki organizacyjne Policji wyposażone zarówno w materiały edukacyjne, jak i gadżety promocyjne, mogły skutecznie prowadzić działania profilaktyczne na swoim terenie.

Bezpośrednimi adresatami projektu były osoby przebywające na terenach wodnych i przywodnych zarówno dzieci, młodzież, jak i osoby dorosłe. Adresatami pośrednimi byli zarządzający wyznaczonymi obszarami wodnymi, w szczególności kąpieliskami, a także podmioty prowadzące działalność w zakresie rekreacji wodnej i wypoczynku (m.in. wypożyczalnie sprzętu wodnego, ośrodki wypoczynkowe, lokale gastronomiczne, itp.).

Partnerami przedsięwzięcia było Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Fundacja PZU. Akcja była prowadzona od czerwca do końca września 2020 r. na terenie całego kraju, z uwzględnieniem

w szczególności obszarów mających na swoim terenie akweny, w tym miejsca niestrzeżone, zwyczajowo wykorzystywane do kąpiei.

Po zakończeniu roku szkolnego akcja realizowana była w miejscach zorganizowanego letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, a także podczas spotkań plenerowych oraz indywidualnych z turystami.

W ramach opisanych wyżej działań profilaktycznych:

- wykorzystano materiały w formie informatorów: (100 tys. egz. o tematyce bezpieczeństwa nad wodą oraz 100 tys. egz. o tematyce bezpieczeństwa w górach);
- zorganizowano konkurs pod nazwą „Artystyczny przeWODNIK” na pracę plastyczną lub spot (materiał filmowy o długości do 60 sekund) promujący bezpieczne przebywanie na wodzie i terenach przywodnych;
- zamieszczano informacje prasowe w mediach ogólnopolskich i lokalnych, w tym w sieci Internet, gdzie podawane były przydatne informacje z zakresu bezpiecznego wypoczynku nad wodą oraz fotorelacje z przebiegu akcji.

Zaprojektowany i ogłoszony konkurs plastyczno-filmowy był elementem akcji „Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą”. Organizatorem przedsięwzięcia była Komenda Główna Policji, a partnerem Fundacja PZU. W konkursie mogły wziąć udział zespoły (maksymalnie trzyosobowe) składające się z osób, które nie ukończyły 18 lat, pozostające pod opieką pełnoletniego opiekuna. Zadaniem uczestników konkursu było zilustrowanie dowolną techniką plastyczną lub cyfrową, bezpiecznego sposobu zachowania osób przebywających w wodzie lub nad wodą, promując jednocześnie aktywny tryb życia.

Z uwagi na ogłoszony na terenie Polski stan epidemii, rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło w dniu 26 października 2020 r. Jury konkursowe wyłoniło 8 laureatów nagród głównych oraz 8 laureatów wyróżnień. Podobnie jak w przypadku wcześniej wspomnianej kampanii, zapadła również decyzja o nieorganizowaniu uroczystej gali finałowej podsumowującej akcję, do udziału której zwyczajowo zapraszani byli laureaci konkursów wraz z opiekunami.

Nagrody i upominki dla wszystkich finalistów zostały ufundowane przez Komendanta Głównego Policji, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Fundację PZU, a ich przekazanie laureatom odbyło się w miejscu i czasie uzgadnianym każdorazowo z opiekunami wyróżnionych osób, na terenach właściwych jednostek organizacyjnych Policji. Relacje z przebiegu ich wręczenia publikowane były na stronie akcji oraz portalu policja.pl.

- **Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa**

Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa (KMZB) jest jednym z elementów tworzenia lokalnych systemów bezpieczeństwa. Za jej pośrednictwem realizowane są m.in. działania Policji w obszarze zapobiegania przestępczości i przeciwdziałania patologiom społecznym oraz troska o wypracowanie jak najlepszych narzędzi, które odzwierciedlają faktyczny stan bezpieczeństwa.

Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa działa na terenie całego kraju, ale wykorzystywana jest przede wszystkim przez funkcjonariuszy jednostki organizacyjnej Policji właściwej dla miejsca zgłoszenia.

Aplikacja ta jest dostępna zarówno z komputerów stacjonarnych, jak i urządzeń mobilnych. Korzystanie z KMZB nie wymaga rejestracji i jest całkowicie bezpłatne i anonimowe. Wprowadzone funkcjonalności, jak i dokonywane na bieżąco modyfikacje usprawniające jej funkcjonowanie, pozwoliły na nieprzerwane jej działanie w przestrzeni publicznej na terenie całego kraju od 5 października 2016 r. Należy zwrócić uwagę, że KMZB jest inicjatywą szeroko promowaną, zarówno z poziomu centralnego, jak i lokalnego.

Do 8 stycznia 2021 r. z aplikacji skorzystało 2 433 595 użytkowników, a strona odnotowała 8 225 355 odsłon. Odnotowano także ponad 536 000 pobrań aplikacji na urządzenia mobilne. Od początku funkcjonowania aplikacji użytkownicy nanieśli 1 733 668 zagrożeń (dane na 08.01.2021 r.) z czego, 51,1% zostało potwierdzonych.

Najwięcej zagrożeń odnotowano w kategorii:

- przekraczanie dozwolonej prędkości – 493 304,
- nieprawidłowe parkowanie – 430 463,
- spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych – 295 055.

W 2020 r. odnotowano 365 953 zagrożenia, z czego 50,2% zostało potwierdzonych.

Najwięcej zagrożeń odnotowano w kategorii:

- przekraczanie dozwolonej prędkości – 118 183,
- nieprawidłowe parkowanie – 78 415,
- spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych – 51 642.

Należy zauważyć, że w 2020 r. na portalu wewnętrznym KGP został stworzony Bank Dobrych Praktyk związanych z funkcjonowaniem Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa.

- **XI Mistrzostwa Polski Dzieci z Domów Dziecka w Piłce Nożnej**

Zaplanowane w harmonogramie działań Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej” im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020 VIII. Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej Dzieci z Domów Dziecka zostały odwołane, z uwagi na sytuację światową związaną z pandemią COVID-19. W to miejsce 12 września 2020 r. zorganizowano XI Mistrzostwa Polski Dzieci z Domów Dziecka w Piłce Nożnej.

Mistrzostwa propagowały wychowawczą rolę sportu wśród dzieci wywodzących się z najtrudniejszych, często patologicznych środowisk pokazując im, że sport może być sposobem na życie. Dzięki świadomości, że Mistrzostwa są imprezą cykliczną, w wielu domach dziecka, w których wcześniej dzieci nie grały w piłkę, powstały drużyny piłkarskie, które regularnie, przez cały rok, trenują przygotowując się do Mistrzostw. Dla wielu zawodników piłka nożna okazuje się także dobrym startem w dorosłość. W roku 2020 w Mistrzostwach uczestniczyło blisko 300 dzieci z 30 domów dziecka z całej Polski.

Organizatorem Mistrzostw było Stowarzyszenie „Nadzieja na Mundial”. MSWiA wspierało działania finansowo - w ramach programu „Razem bezpieczniej” ufundowane były nagrody główne dla zwycięzców oraz puchar „Fair Play” z budżetu MSWiA.

- **Kampania „Narkotyki i dopalacze zabijają”**

Kampania miała na celu zwiększenie świadomości młodych ludzi na temat niebezpieczeństw związanych z zażywaniem narkotyków i dopalaczy, a także konsekwencji zarówno zdrowotnych, prawnych, jak i społecznych uzależnienia. Jednym z elementów kampanii był spot filmowy, o tematyce związanej z zapobieganiem i przeciwdziałaniem uzależnieniu od narkotyków i dopalaczy. Spot miał na celu upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży treści dotyczących niebezpieczeństwa uzależnienia od substancji psychoaktywnych. Istotą kampanii oprócz szerokich przedsięwzięć związanych ze spotkaniami z dziećmi i młodzieżą było również prowadzenie akcji promocyjno - informacyjnej w mediach lokalnych, za pośrednictwem mediów społecznościowych, a także przekazywanie informacji oraz linków - odnośników do poszczególnych wydarzeń realizowanych podczas kampanii.

Podkreślić należy, że policjanci realizowali działania profilaktyczne na terenie placówek oświatowych w odpowiedzi na zgłoszenie przez dyrektora placówki lub inną osobę upoważnioną, potrzeby przeprowadzenia lekcji profilaktycznej. Policjanci z poszczególnych komend powiatowych/miejskich/rejonowych Policji realizowali je (do momentu wprowadzenia zdalnego nauczania) poprzez osobisty udział, a w późniejszym okresie m.in. za pomocą platform edukacyjnych. W ramach udziału osobistego dystrybuowane były ulotki i materiały promocyjne z logiem ww. akcji, które przekazane zostały na potrzeby kampanii przez MSWiA.

Na podstawie nadesłanych z komend wojewódzkich Policji oraz Komendy Stołecznej Policji arkuszy oceny jakościowej wynikało, że w 2020 r. zrealizowanych zostało w ramach obszaru narkotyki, dopalacze, środki odurzające 329 inicjatyw profilaktycznych (w liczbie tej zawierają się wszystkie programy, akcje i inne działania profilaktyczne), które wpisują się również w kampanię „Narkotyki i dopalacze zabijają”.

V. Promocja projektów profilaktycznych na forum międzynarodowym EUCPN (Europejska Sieć Zapobiegania Przestępczości)

Decyzją Rady Unii Europejskiej z dnia 28 maja 2001 r. ustanowiono Europejską Sieć Prewencji Kryminalnej, która Decyzją Rady 2009/902/WSiSW z dnia 30 listopada 2009 r. przekształcona została w Europejską Sieć Zapobiegania Przestępczości (EUCPN).

Sieć przyczynia się do rozwoju różnych aspektów zapobiegania przestępczości na poziomie Unii Europejskiej oraz wspiera działania z zakresu zapobiegania przestępczości na poziomie krajowym i lokalnym.

Od momentu wejścia do Unii Europejskiej Polska uczestniczy w pracach sieci poprzez krajowego przedstawiciela (reprezentant MSWiA), a od kilku lat również przez jego zastępcę (przedstawiciel Komendy Głównej Policji).

Do zadań EUCPN należy m.in.:

- ułatwianie współpracy, kontaktów oraz wymiany informacji i doświadczeń między podmiotami zajmującymi się zapobieganiem przestępczości,
- gromadzenie, ocenianie i przekazywanie zweryfikowanych informacji, w tym dobrych praktyk w dziedzinie zapobiegania przestępczości,

- organizacja konferencji, w szczególności corocznej konferencji dotyczącej dobrych praktyk, oraz innych działań, realizujących cele Sieci i umożliwiających szerokie rozpowszechnianie rezultatów jej działań,
- zapewnienie fachowej wiedzy Radzie UE i Komisji, w tym przedkładanie Radzie corocznego sprawozdania ze swoich działań, które po zatwierdzeniu Rady przekazywane jest Parlamentowi Europejskiemu,
- przygotowywanie i realizacja programu pracy, opartego na jasno określonej strategii, która uwzględnia zidentyfikowane istotne zagrożenia w zakresie przestępczości i odpowiednią na nie reakcję.

Konkurs na Europejską Nagrodę w Dziedzinie Zapobiegania Przestępczości (ECPA) – edycja 2020

Przy okazji organizacji wspomnianej wyżej corocznej Konferencji Dobrych Praktyk EUCPN, poświęconej wymianie i rozpowszechnianiu doświadczeń i wiedzy na temat dobrych praktyk w zakresie zapobiegania przestępczości i zwiększania bezpieczeństwa w państwach członkowskich, EUCPN organizuje również konkurs na Europejską Nagrodę w Dziedzinie Zapobiegania Przestępczości (ECPA), w ramach którego nagradzane są najlepsze europejskie projekty z obszaru zapobiegania przestępczości. Nominowane projekty są prezentowane każdego roku podczas ww. Konferencji Dobrych Praktyk EUCPN.

Prezydencja niemiecka w 2020 roku jako temat konkursu wskazała: „Zapobieganie zorganizowanej przestępczości opartej o struktury rodzinne/klanowe”. Zgłoszone do udziału w konkursie projekty – zgodnie z przedstawionymi oczekiwaniami organizatorów – miały być ukierunkowane na zapobieganie przestępczości w grupach, których struktura budowana jest na relacjach rodzinnych, wspólnym pochodzeniu etnicznym czy migracyjnym, będących w trudnej sytuacji społecznej lub ekonomicznej oraz marginalizowanych.

Nagrodę główną w konkursie stanowiła, jak w poprzednim roku, kwota 10.000 Euro. Ponadto Regulamin przyznawania Europejskiej Nagrody w dziedzinie Zapobiegania Przestępczości oraz Prezentowania Projektów przewidywał przyznanie nagród po 5.000 Euro dla dwóch wyróżnionych projektów.

MSWiA, zgodnie z przyjętą praktyką, rozpowszechniło informacje nt. konkursu, celem organizacji eliminacji krajowych, jednakże – zapewne z uwagi na specyfikę tematu wybranego przez prezydencję niemiecką – do MSWiA nie wpłynęła ani jedna propozycja projektu, w związku z czym Polska w 2020 r. nie uczestniczyła w konkursie.

Ostatecznie zwyciężył projekt z Irlandii pn. *Greentown*, dotyczący ukierunkowanych interwencji społecznych, mających na celu zmniejszenie wpływu sieci przestępczych na dzieci. Wyróżnienia przyznano projektowi z Holandii pn. *The ‘untouchables’ approach*, dotyczącemu współpracy między wymiarem sprawiedliwości, gminą i innymi podmiotami, w celu poprawy sąsiedztwa oraz odzyskania zaufania do władz, a także projektowi ze Szwecji pn. *"The Initiative TICKAN and the Phase model" and "Unlawful Influence"*, będącemu międzyinstytucjonalną inicjatywą, mającą na celu zwalczanie rodzinnej sieci przestępczej.

Niezależnie od powyższego do Programu Prac EUCPN na 2020 rok, stanowiącego m.in. zbiór projektów i przedsięwzięć w obszarze zapobiegania przestępczości realizowanych przez poszczególne Państwa Członkowskie w okresie obejmującym dany rok, Polska przekazała informację o 12 projektach, dotyczących działań w zakresie zapobiegania przestępczości.

Zgłoszono następujące projekty:

- „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach” Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie,
- „Bezpieczny senior” Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie,
- „Pomoc, nie przemoc” Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku,
- „Cyber-świadomość, cyberbezpieczeństwo” Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku,
- „Mam wybór, wybieram sens” Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku,
- „Świadomy i bezpieczny senior” Komendy Wojewódzkiej Policji w Opolu,
- „Bezpieczna młodość” Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wielkopolskim,
- „Masz jedno życie, nie zmarnuj swojej szansy!” Komendy Miejskiej Policji w Łodzi,
- „24-godzinna linia pomocy osobom w kryzysach psychicznych” Ministerstwa Zdrowia,
- „współpraca międzyresortowa ukierunkowana na przeciwdziałanie samobójstwom” przy wiodącej roli Zespołu roboczego ds. prewencji samobójstw i depresji przy Radzie do spraw Zdrowia Publicznego”,
- „#NIEZATAPIALNI” - edukacja na temat bezpieczeństwa nad wodą” Stowarzyszenia PASSA z Kielc,
- „To jest moje miejsce bo kocham to miejsce” instytutu Human Lex.

Informacje o projektach, które państwa członkowskie zgłaszają do Programu Prac EUCPN, zamieszczane są na stronie internetowej Sieci, w celu ich promocji oraz umożliwienia nawiązania współpracy i wymiany doświadczeń z zainteresowanymi realizacją podobnych działań partnerami zagranicznymi.